

महाराष्ट्र शासन

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय,
सिड्डील लाईन्स, नागपूर - ४४० ००१-०९

अनुसूचित जमातीचे जात वैधता चारक व अहंता प्राप्त उमेदवारांसाठी
सरळसेवा भरती प्रक्रिया सन २०१९-२०२०

आसन क्रमांक

--	--	--	--	--

प्रश्नपत्रिका

पदाचे नाव :: चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी
लेखी परिक्षा

एकुण प्रश्न : १००
एकुण गुण : २००
वेळ : १.३० तास

परिक्षार्थींसाठी सुचना ::

- १) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- २) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- ३) प्रश्नपत्रिकेमधील उत्तरांच्या पर्यायांचे क्रमांक अ, ब, क व ड अथवा क्र. १, २, ३, ४ असे आहेत त्यांचे उत्तर खालीलप्रमाणे नोंदवावे.
अ किंवा १ = A ब किंवा २ = B क किंवा ३ = C ड किंवा ४ = D
- ४) प्रश्नपत्रिकेवर परिक्षार्थींना परिक्षा बैठक क्रमांक लिहावा.
- ५) परिक्षार्थींनी आपापसात प्रश्नपत्रिकेची अदलाबदल करू नये. तसे आढळून आल्यास दोन्ही परिक्षार्थींवर नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.
- ६) प्रश्नपत्रिकेवर कोणत्याही खुणा अथवा चिन्हे अथवा आकडे यापैकी काहिही काढू नये.
- ७) प्रश्नपत्रिकेच्या मुखपृष्ठाच्या मागील बाजूस आवश्यकता भासल्यास कच्चे काम करावे.
- ८) मुळ प्रश्नपत्रिका ओ. एम. आर. OMR उत्तरपत्रिकेसोबत परत करावी.

1. खालिलपैकी अशुद्ध शब्द ओळखा.

अ) नारिंगी ब) पुण्य क) ग्रीष्म ड) दुर्बिण

2. पुढील शब्दाच्या अर्थाचा योग्य आलंकारीक शब्द पर्यायातून निवडा 'तडजोड'

अ) शंभर नंबरी ब) लक्ष्मणरेखा क) समुद्रमथन ड) सुवर्णमध्य

3. पुढील वाक्यप्रचाराचा अर्थ सांगणारा पर्याय निवडा. 'आभाळ फाटणे'

अ) सामना करणे ब) शरण जाणे क) गहिवरून येणे ड) सर्व बाजूने संकट येणे

4. सायलीच्या अंगावर सरडा सरसर चढला. या वाक्यातील क्रियाविशेषण ओळखा.

अ) सायलीच्या ब) अंगावर क) सरसर ड) चढला

5. 'कौतुक करणे' या अर्थी पुढीलपैकी कोणता वाक्यप्रचार येणार नाही ?

अ) वाहवा करणे ब) स्तुती करणे क) वाखाणणे ड) वाकुल्या दाखविणे

6. 'देशभक्त' या शब्दातील अक्षरांपासून दोन अक्षरी किती अर्थपूर्ण शब्द तयार होतील ?

अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार

7. खालिलपैकी उभयवचनी शब्द कोणता?

अ) काठी ब) गमती क) देवी ड) सुई

8. पुढील शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द ओळखा. माथा

अ) पायथा ब) गुडघा क) दरी ड) पिता

9. वाक्याचा काळ ओळखा 'मी पुस्तक वाचत आहे.'

अ) सध्या वर्तमान काळ ब) भूतकाळ क) अपूर्ण वर्तमान काळ ड) अपूर्ण भूतकाळ

10. पुढील आकृतीतील म्हण ओळखून, त्या म्हणीतील आठवे अक्षर कोणते ?

ल	भ	ला	उ	टा	जी	ली	व	व	ळ्या	ली	ला
---	---	----	---	----	----	----	---	---	------	----	----

अ) ली ब) ला क) व ड) टा

11. भुजंगप्रयात वृत्तामध्ये प्रत्येक चरणात किती अक्षरे असतात ?

अ) 12 ब) 14 क) 15 ड) 16

12. गुरू अक्षरासाठी किती मात्रा मोजतात?

अ) दोन ब) एक क) चार ड) तीन

13. 'हा देश माझा याचे भान जरासे राहू द्या रे' अधोरेखित क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार ओळखा.

अ) स्थलवाचक ब) रीतिवाचक क) परिमाणवाचक ड) कालवाचक

14. 'भारूड' हा रचनाप्रकार कोणी रूढ केला ?

अ) संत ज्ञानेश्वर ब) संत तुकाराम क) संत एकनाथ ड) संत जनाबाई

15. 'खेळ' या नामाचे सामान्यरूप काय होईल ?

अ) खेळा ब) खेळे क) खेळी ड) खेळू

16. 'जी काही विद्या माझ्यापाशी आहे ती सारी मी तुला देईन' वाक्याचा प्रकार ओळखा.
 अ) संयुक्त वाक्य ब) मिश्र वाक्य क) केवळ वाक्य ड) यापैकी एकही नाही
17. 'गजानन' या शब्दाची संधी विग्रह कोणती ?
 अ) गजा+नन ब) ग+जानन क) गज+आनन ड) वरील सर्व
18. सुंठीवाचून ————— म्हण पूर्ण करा.
 अ) ताप गेला ब) खोकला गेला क) गाबाला गेला ड) यापैकी नाही
19. खालीलपैकी शुध्द शब्द निवडा.
 अ) स्फूर्ती ब) स्फूर्ती क) स्फूर्ति ड) स्फुर्ति '
20. ज्या शब्दाशी तुलना करायची असते त्या शब्दाला काय म्हणतात ?
 अ) उपमान ब) उपमेय क) विशेष्य ड) विशेषण
21. जे शब्द दोन शब्द किंवा दोन वाक्य यांना जोडतात त्यांना ————— म्हणतात.
 अ) विशेषण ब) क्रियापद क) उभयान्वयी अव्यय ड) शब्दयोगी अव्यय
22. 'अमितने बाबांना पांढरा कागद दिला ' या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.
 अ) नाम ब) सर्वनाम क) विशेषण ड) क्रियापद
23. आई-वडिलांना पत्र लिहितांना कोणता मायना लिहितात ?
 अ) तीर्थरूप ब) तीर्थस्वरूप क) श्रीमान ड) माननीय
24. वृत्तलेखनामधील महत्वाचा भाग कोणता ?
 अ) मथळा ब) चित्रे क) परिशिष्टे ड) यापैकी सर्व
25. अरेरे, छान, बापरे, छे-छे, या शब्दांना व्याकरणात काय म्हणतात ?
 अ) विशेषण ब) क्रियाविशेषण क) उभयान्वयी अव्यय ड) केवलप्रयोगी अव्यय
26. Give the sounds of -
 The of dry leaves.
 (A) tinkling (B) crackling (C) creaking (D) zooming
27. Find the incorrect pair of opposite genders.
 (A) colt - filly (B) ram - ewe (C) lord - girl (D) buck - doe
28. Find the home of - Eagle :
 (A) Eyrie (B) lair (C) mountain (D) burrow
29. Pick the odd man out.
 (A) sings (B) works (C) plays (D) is singing
30. Choose the correct expanded form of I'll.
 (A) not will (B) will I (C) I ill (D) I will

31. The angry elephant trumpeted loudly.

Identify the kind of Adjective. Choose the correct option.

- (A) Adjective of number (B) Adjective of quality
(C) Adjective of quantity (D) Demonstrative Adjective

32. Complete the given puzzle by selecting appropriate alternative.

- (A) A
(B) O
(C) M
(D) I

		G			
		R			
B	R		E	F	
		E			
		F			

33. Which prefix is suitable for the word 'rising'?

- (A) dis (B) up (C) in (D) un

34. Find the root word of 'dishonour' from the given alternatives.

- (A) disk (B) honour (C) nor (D) our

35. Read the table carefully and choose the correct alternative.

Sunday	Eknath	Kabaddi
Day	saint	~ ?

- (A) city (B) month (C) game (D) ruler

36. Choose the correct sentence.

- (A) I am writing a letter. (B) They will writing a letter.
(C) She had writing a letter. (D) Mohan wroted a letter.

37. Choose the correct spelling

- (A) Filosopy (B) Philosophy (C) Philasopy (D) Philasophy

38 During Diwali the shops are ----- of people.

- (A) busy (B) full (C) crowded (D) bubbling

39 Find out which part of the sentence has an error.

His brother / speaks / the English / fluently.

- (A) His brother (B) speaks (C) the English (D) fluently

40 Choose the proper sequence

They felt safer -----

P : to watch the mountain

Q : of more than five miles

R : as they settle down

S : from a distance

- (A) RPSQ (B) RSQP (C) PQSR (D) PRSQ

41. Choose the word that best express the meaning of the underlined word.

His style is quite transparent.

- (A) verbose (B) involved (C) lucid (D) witty

42. A room where plates, pots etc. are washed up.

- (A) Kitchen (B) Scullery (C) Pantry (D) Restaurant

43. Which one of the following is the past participle form of the verb

- (A) Write (B) Wrote (C) Writing (D) Written

44. Eggs are sold by ----- dozen.

- (A) the (B) an (C) a (D) none of these

45. Either you or he ----- mistaken.

- (A) are (B) is (C) has (D) of

46. Fill in the blanks with appropriate alternatives.

We must _____ the tickets for the movie in advance.

- A) draw B) take C) remove D) buy

47. The _____ has expressed his love for nature in his poem.

- A) author B) writer C) poet D) journalist

48. Identify the synonyms of the following

perturb

- A) please B) disturb C) pacify D) Rest

49. Give the Antonyms of-

Erudite

- A) learned B) discreet C) ignorant D) Artificial

50. As busy as _____

- A) Peacock B) hen C) bee D) house fly

51. भारतातील सर्वात मोठा रस्ता

- अ) एन एच 7 ब) एन एच 44 क) एन एच 2 ड) एन एच 5

52. महाराष्ट्राचा पहिला बुद्धीबळपटू

- अ) अभिजित कुटे ब) स्वाती घाटे क) प्रविण ठिपसे ड) तेजस बाकरे

53. खालीलपैकी कोणता जिल्हा केळीसाठी प्रसिद्ध आहे ?

- अ) जळगाव ब) अहमदनगर क) नाशिक ड) सोलापूर

54. मराठी भाषेची लिपी कोणती ?

अ) आंतरराष्ट्रीय ब) मोडी क) इंग्रजी ड) देवनागरी

55. रघलेल्या गवताच्या समुहाला काय म्हणतात ?

अ) रुजी ब) गंजी क) पुंजका ड) पेडी

56. महाराष्ट्राची भाग्यलक्ष्मी म्हणून कोणत्या नदीचा गौरव केला जातो ?

अ) कृष्णा ब) भीमा क) कोयना ड) गोदावरी

57. महाराष्ट्रातील सर्वात कमी जंगल असलेला विभाग कोणता ?

अ) मराठवाडा ब) विदर्भ क) खान्देश ड) पश्चिम महाराष्ट्र

58. ताडोबा हा व्याघ्रप्रकल्प कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

अ) नागपूर ब) भंडारा क) चंद्रपूर ड) गोंदिया

59. महाराष्ट्रातील पहिला सहकारी साखर कारखाना कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

अ) अहमदनगर ब) सांगली क) पुणे ड) सातारा

60. गॅस स्टोव्ह चे संशोधन कोणी केले ?

अ) रोहन फोर्क ब) एडीसन क) बुनसेन ड) हेनरी

61. कुचिपुडी हे कोणत्या राज्याचे नृत्य आहे ?

अ) आंध्रप्रदेश ब) तामिळनाडू क) केरळ ड) कर्नाटक

62. पाण्याचा उत्कलनांक किती आहे ?

अ) 100°C ब) 50°C क) 5°C ड) 90°C

63. मानवी मेंदूचे वजन किती असते ?

अ) 500-600ग्रॅम ब) 800-1000ग्रॅम क) 1300-1400ग्रॅम ड) 1500-1600ग्रॅम

64. खालीलपैकी कोणता दिवस राष्ट्रीय मतदार दिन म्हणून साजरा केला जातो ?

अ) 20 जानेवारी ब) 22 जानेवारी क) 25 जानेवारी ड) 28 जानेवारी

65. महाराष्ट्रात कृषि दिवस केव्हा पाळला जातो ?

अ) 1 जुलै ब) 12 जानेवारी क) 28 फेब्रुवारी ड) 26 डिसेंबर

66. संत तुकडोजी महाराज यांच्या कार्याचा गौरव म्हणून राष्ट्रसंत ही पदवी कोणी बहाल केली ?

अ) डॉ. राधाकृष्णन ब) डॉ. राजेंद्रप्रसाद
क) लालबहादूर शास्त्री ड) मदन मोहन मालवीय

67. जिल्हापरिषदेचे अध्यक्ष आपला राजिनामा कोणास सादर करतात ?

अ) जिल्हाधिकारी ब) मुख्याधिकारी क) विभागीय आयुक्त ड) राज्यपाल

68. भारतात किती साली मुंबई ते ठाणे हा पहिला रेल्वे मार्ग सुरू झाला ?

अ. 1853 ब. 1953 क. 1854 ड. 1753

69. महाराष्ट्र राज्याचा राज्यवृक्ष कोणता?
 अ. आंबा ब. वड क. पिंपळ ड. चंदन
70. भारतीय राष्ट्रीय कॅलेंडरचा शेवटचा महिना कोणता ?
 अ. डिसेंबर ब. मार्च क. चैत्र ड. फाल्गुन
71. खेडेगावात जन्म मृत्यूची नोंद कोण ठेवतो ?
 अ. तलाठी ब. कोतवाल क. ग्रामसेवक ड. पोलिसपाटील
72. महाराष्ट्र धर्म कोणाशी संबंधित आहे?
 अ. रामदास स्वामी ब. संत तुकाराम क. संत ज्ञानेश्वर ड. चक्रधर स्वामी
73. प्रकाशवर्ष हे कशाचे एकक आहे?
 अ. समुद्राची खोली ब. प्रकाश क. खगोलीय अंतर ड. आवाजाची तीव्रता
74. भारतीय राजमुद्रेखाली छापलेले 'सत्यमेव जयते' कोतून घेतले आहे?
 अ. सामवेद ब. आरण्यके क. मुंडक उपनिषद ड. शांख उपनिषद
75. बास्केटबॉल खेळात संघात किती खेळाडू असतात ?
 अ. 5 ब. 6 क. 7 ड. 8
76. सर्वात मोठ्या सात अंकी संख्येपेक्षा 1 ने लहान असणारी संख्या पुढीलपैकी कोणती?
 अ. 9999999 ब. 9999989 क. 9999998 ड. 9999990
77. पुढीलपैकी कोणती संख्या मूळ संख्या आहे?
 अ. 39 ब. 49 क. 59 ड. 69
78. शामरावांनी 807957 रुपयांचा ट्रॅक्टर आणि 35375 रुपयांचे मळणीयंत्र खरेदी केले, त्यांनी एकूण किती रक्कम खर्च केली ?
 अ. 843332 ब. 843232 क. 834332 ड. 843432
79. 50 रुपयांच्या एका बंडलात 867185 या क्रमांकापासून 867200 या क्रमांकाच्या नोटा उरल्या आहेत, तर बंडलात किती रक्कम उरली आहे ?
 अ. रु.1600 ब. रु.800 क. रु.1500 ड. रु.750
80. मंगलाकाकूंनी 6016 लिंबाची रोपे विकत आणली, प्रत्येक रांगेत त्यांनी 47 रोपे लावली, तर त्या रोपांच्या किती रांगा तयार होतील ?
 अ. 128 ब. 118 क. 108 ड. 228
81. 'पंधरा कोटी पंधराशे पंधरा' ही संख्या अंकांत लिहा.
 अ. 1,50,01,515 ब. 15,00,00,515 क. 15,01,50,015 ड. 15,00,01,515

82. 2000 रुपयांच्या 35 नोटा व 500 रुपयांच्या 160 नोटा म्हणजे एकूण किती रुपये ?

अ. सव्वालाख रुपये
क. अर्धालाख रुपये

ब. दीडलाख रुपये
ड. पाऊणलाख रुपये

83. एका रांगेत 215 याप्रमाणे 132 रांगांमध्ये किती रोपे लावता येतील ?

अ. 28280

ब. 28380

क. 28340

ड. 27380

84. पुढील पैकी कोणता गुणाकार चुकीचा आहे ?

अ. $2224 \times 25 = 55600$

ब. $1236 \times 25 = 30900$

क. $4548 \times 25 = 103700$

ड. $8684 \times 25 = 217100$

85. 355 संख्येचा सर्वात मोठा विभाजक कोणता ?

अ. 70

ब. 71

क. 350

ड. 355

86. द.सा.द.शे. 10 दराने रु. 6000 मुद्दलाचे 1 वर्षाचे सरळव्याज किती होईल ?

अ. रु.60

ब. रु.6

क. रु.10

ड. रु.600

87. पुढीलपैकी कोणती संख्या 32 चा विभाजक नाही ?

अ. 32

ब. 64

क. 8

ड. 16

88. खालील अंक शब्दांमध्ये लिहण्याचा योग्य पर्याय निवडा.

88,98,989

अ) अठ्ठयाण्वलाख अठ्ठयाऐंशीहजार नऊशे एकोणनव्वद

ब) अठ्ठयाण्वलाख अठ्ठयाण्वहजार आठशे एकोणनव्वद

क) अठ्ठयाऐंशीलाख अठ्ठयाऐंशीहजार आठशे नव्वयाण्व

ड) अठ्ठयाऐंशीलाख अठ्ठयाण्वहजार नऊशे एकोणनव्वद

खालील अंकगणिते सोडवा. योग्य पर्याय निवडा.

89. $7466 - 839 =$

अ) 66.27 ब) 6762 क) 6.662 ड) 6.627

90. $123.446 + 6689.15000 =$

अ) 169.599 ब) 6812.596 क) 89.132 ड) 69.7985

91. $3649.32 - 979.350 =$

अ) 3794.52 ब) 6594.00 क) 2669.97 ड) 1404.69

92. $812.3 \times 0.125 =$

अ) 101.5375 ब) 2929.36 क) 257.63 ड) 522.2899

93. $95.55 \div 29 =$

अ) 4.312905 ब) 3.2948 क) 29.5 ड) 2.759

94. $25,665 - 6,989 =$

अ) 38,676 ब) 8,676 क) 18,676 ड) 28,376

95. $98,793 + 98,793 =$

अ) 3,97,583 ब) 1,97,586 क) 98,763 ड) 9,87,630

96. 3,43,000 से.मी. म्हणजे किती की.मी. ?

अ) 3430 ब) 34,300 क) 343 ड) 3.43

97. $2/8 + 5/12 =$

अ) $2/3$ ब) $24/16$ क) $16/26$ ड) $6/12$

98. $2/5 + 4/10 + 8/15 =$

अ) $4/3$ ब) $37/30$ क) $61/35$ ड) $31/45$

99. $2/3 = 40/\square$

अ) 30 ब) 70 क) 60 ड) 80

100. $1/\square = 7/35$

अ) 5 ब) 50 क) 6 ड) 10

Provisional Answer Key

CLASS IV (चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी) लेखी परिक्षा

Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer
1	A	26	B	51	B	76	C
2	D	27	C	52	C	77	C
3	D	28	A	53	A	78	A
4	C	29	D	54	D	79	B
5	D	30	D	55	B	80	A
6	B	31	B	56	C	81	D
7	B	32	D	57	A	82	B
8	A	33	B	58	C	83	B
9	C	34	B	59	A	84	C
10	C	35	C	60	C	85	D
11	A	36	A	61	A	86	D
12	A	37	B	62	A	87	B
13	C	38	B	63	C	88	D
14	C	39	C	64	C	89	D
15	A	40	A	65	A	90	B
16	B	41	C	66	B	91	C
17	C	42	B	67	C	92	A
18	B	43	D	68	A	93	B
19	A	44	A	69	A	94	C
20	A	45	B	70	D	95	B
21	C	46	D	71	C	96	D
22	C	47	C	72	A	97	A
23	A	48	B	73	C	98	A
24	A	49	C	74	C	99	C
25	D	50	C	75	A	100	A